

**Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Мәлбагыш авыл жирлеге Советы карары**

Мәлбагыш авылы

№ 100

19 июнь 2018 ел

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Мәлбагыш авыл жирлегендә гражданинар мөрәҗәгатьләрен карау һәм шәхси кабул итүне тәэмин итү буенчанигезләмә

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "Россия Федерациясе гражданинары мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында" 2006 елның 02 маенданы 59-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләре нигезендә шәхси кабул итүне тәэмин итү, шулай ук гражданинарның жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр, гаризалар, шикаятыләр белән мөрәҗәгать итүләренә конституциячел хокукларын гамәлгә ашыру, гражданинарның мөрәҗәгатьләрен карау буенча эшләрне кабул итү һәм оештыру тәртибен жайга салу мөрәҗәгатьләрен карау буенча эшләрне кабул итү һәм оештыру тәртибен жайга салу мөрәҗәгатьләрен карау һәм аларны шәхси кабул итүне оештыру тәртибен жайга салу мөрәҗәгатьләрен карау һәм аларны шәхси кабул итүне оештыру тәртибен жайга салу турында" Татарстан Республикасы Азнакай район Советының 2017 елның 09 ноябрендәге 146-2 номерлы "Гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау һәм гражданинарның шәхси кабул итүен тәэмин итү турында нигезләмәләр турында" каарын исәпкә алыш, гражданинарның мөрәҗәгатьләрен карау һәм аларны шәхси кабул итүне оештыру тәртибен жайга салу турында" 2006 елның 13 декабрендәге 537 номерлы бурычы хакында

Мәлбагыш авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Мәлбагыш авыл жирлегендә гражданинар мөрәҗәгатьләрен карау һәм шәхси кабул итүне тәэмин итү буенча нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) расларга, әлеге кааррга күшымта нигезендә.
2. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Мәлбагыш авыл жирлегендә жаваплы вазыйфай зат - башкарма комитет сәркатипы итеп билгеләргә:
  - гражданинар мөрәҗәгатьләре белән эшләгән өчен;
  - гражданинарның шәхси мәгълүматларын эшкәрту өчен.
3. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Мәлбагыш авыл жирлеге Советының 30.06.2006 № 20 «Азнакай муниципаль районының жирле үзидарә органнарына гражданинарның мөрәҗәгатьләрен карау тәртибен һәм срокларын раслау турында» каары үз көчен югалткан дип танырга .
4. Әлеге каарны веб-адрес буенча «Татарстан Республикасының хокукий мәгълүматның рәсми порталы»нда урнаштыру юлы белән игълан итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм веб-адрес буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация центрындә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatar.ru>.
5. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны законлылық, хокук тәртибе, депутат этикасы һәм жирле үзидарә мәсьәләләре буенча дайими комиссиягә йөкләргә.

Рәис

B

И.Э.Эхтәмова

**Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Мәлбагыш авыл жирлегендә гражданнар мөрәжәгатьләрен карау һәм шәхси кабул итүне тәэммин итү буенча
НИГЕЗЛӘМӘ**

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Элеге Нигезләмә Россия Федерациясе гражданнарының язма һәм телдән мөрәжәгатьләрен (алга таба - мөрәжәгатьләрне) кабул итү, исәпкә алу, теркәү, карау, аларны карауны һәм үтәүне тикшереп тору қагыйдәләрен билгели, мөрәжәгатьләрнең сәбәпләрен һәм характеристын ачыклау, шулай ук Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Мәлбагыш авыл жирлегендә гражданнарны кабул итүне оештыру тәртибен билгели.

Элеге Нигезләмәнен пунктлары "Россия Федерациясе гражданнары мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында" 2006 елның 02 маенданы 59-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба - ФЗ), "Татарстан Республикасында гражданнар мөрәжәгатьләре турында" 2003 елның 12 маенданы 16-ЗТР номерлы Татарстан Республикасы Законы (алга таба - ЗТР) белән билгеләнгән тәртиптә каралырга тиешле барлык мөрәжәгатьләргә қагыла.

1.2. Гражданнарының язма мөрәжәгатьләре тәкъдимнәр, гаризалар һәм шикаятыләр рәвешендә килә. Гражданнарының кергән барлык мөрәжәгатьләре алар кергән вакыттан алыш өч көн эчендә мәжбүри теркәлергә тиеш.

Гражданнар мөрәжәгатьләрен исәпкә алу түбәндәгеләр гамәлгә ашырыла:

- гражданнарының телдән мөрәжәгатьләрен исәпкә алу буенча карточкада (1 нче кушымта);
- гражданнарының язма мөрәжәгатьләрен теркәү журналында (2 нче кушымта);
- мәгълүматларның электрон базасында.

1.3. Мөрәжәгатьләрне карау жирле үзидарә органнары җитәкчеләренең вазыйфаи бурычы булып тора яисә аларның язма йөкләмәсе буенча - компетенция чикләрендә башка вазыйфаи затлар. Жирле үзидарә органнары җитәкчеләре жирле үзидарә органнарында гражданнарны кабул итү һәм мөрәжәгатьләрне карау эшен дөрес оештырган өчен шәхси жаваплылыкка ия.

1.4. Жирле үзидарә органы компетенциясенә кермәгән мәсьәләләрне үз эченә алган язма мөрәжәгатьләр тиешле органга яисә тиешле вазыйфаи затка теркәлгән көннән алыш җиде көн эчендә юллана, алар компетенциясенә мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү керә, гражданга мөрәжәгатьне янадан адреслау турында язмача хәбәр ителә. Икенче нөсхә жирле үзидарә органы шикасына теркәлә.

Язма мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү берничә дәүләт органы, жирле үзидарә органнары яисә вазыйфаи затлар компетенциясенә кергән очракта, мөрәжәгать күчермәсе теркәлгән көннән алыш җиде көн эчендә тиешле дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына яисә тиешле вазыйфаи затларга жибәрелә.

1.5. Каарына яисә гамәленә (гамәл кылмавына) карата шикаять бирелә торган жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка шикаятьне жибәрү тыела.

Әгәр, шуши тыюга бәйле рәвештә, мөрәжәгатьләрдә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә керә торган жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи затка шикаять жибәрү мөмкин булмаса, димәк, шикаять гражданинга, аның судта билгеләнгән тәртиптә тиешле каарыга яисә гамәл кылмавына карата шикаять белдерү хокукуын анлатып, кире кайтарыла.

1.6. Язма мөрәжәгать тексты уқылышка бирелмәгән очракта, мөрәжәгатькә жавап берелми, һәм ул, әгәр фамилиясе һәм почта адресы уқылышка бирелсә, мөрәжәгать теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә мөрәжәгать жибәргән гражданга хәбәр ителә, әгәр аның фамилиясе һәм почта адресы уқылышка бирелсә. Күрсәтелгән мөрәжәгать жирле үзидарә органын алдауга беркетелә.

Язма мөрәжәгать тексты тәкъдимнен, гаризаның яисә шикаятынен асылын билгеләргә мөмкинлек бирмәгән очракта, мөрәжәгатькә жавап берелми һәм ул үз компетенцияләре нигезендә дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка карауга юлланмый, бу хакта мөрәжәгатьне теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә мөрәжәгатьне жибәргән гражданга хәбәр ителә.

1.7. Язма мөрәжәгатын мөрәжәгатьне жибәргән гражданың фамилиясе яисә жавап жибәрелергә тиешле почта адресы күрсәтелмәгән очракта, мөрәжәгатын мөрәжәгатькә жавап берелми. Әгәр күрсәтелгән мөрәжәгатын тиешле, кылыша торган яисә камилләштерелә торган хокукка карши эш турында, шулай ук аны башкара яисә башкара торган әзерли торган зат турында белешмәләр булса, мөрәжәгать аның компетенциясе нигезендә дәүләт органына жибәрелергә тиеш.

Миграция өлкәсендә Россия Федерациясе законнарын мөмкин булган бозу фактлары турында мәгълүматны үз эченә алган язма мөрәжәгать “әчке эшләр өлкәсендә федераль башкарма хакимият органының территориаль органы” на теркәлгән көннән алып биш көн эчендә һәм, Федераль законның 11 статьясындагы 4 өлешендә күрсәтелгән очрактан тыш, гражданга мөрәжәгать юллаган гражданга хәбәр итеп, аның мөрәжәгатен яңадан адреслау турында Татарстан Республикасы Президентына жибәрелә.

1.8. Суд каарына шикаять белдерелә торган мөрәжәгать теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә мөрәжәгать юллаган гражданга шуши суд каарына шикаять белдерү тәртибен аңлатып кайта.

1.9. Әгәр кергән мөрәжәгатын жирле үзидарә органнары вазыйфаи затының, шулай ук аның гайлә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә нензурасыз, яисә кимсетүле әйтмеләләр булса, ул анда куелган мәсьәләләрнең асылы буенча жавапсыз калдырылырга мөмкин. Бу очракта мөрәжәгатьне жибәргән гражданинга мөрәжәгатькә хокуктан явызларча файдалануның ярамавы турында хәбәр ителә. Мөрәжәгать тиешле чаралар күрү өчен тиешле органга жибәрелә.

1.10. Гражданың язма мөрәжәгатенә әлегрәк жибәрелгән мөрәжәгатын ләргә бәйле рәвештә асылы буенча язма жаваплар күп тапкырлар бирелгән сорай булса һәм шул ук вакытта мөрәжәгатын яна дәлилләр яки хәлләр китерелмәсә, жирле үзидарә органы житәкчесе әлеге мәсьәлә буенча чираттагы мөрәжәгатьнен нигезсез булуы һәм граждан белән язышуны туктату турында каар кабул итәргә хокуклы, күрсәтелгән мөрәжәгать һәм әлегрәк жибәрелә торган мөрәжәгатын бер үк жирле үзидарә органына яисә бер үк вазыйфаи затка юлланган булса. Әлеге каар турында мөрәжәгатьне жибәргән граждан хәбәр итә. Мөрәжәгатьне күчерү үткәрелми.

1.11. Гражданнарны шәхси кабул итү Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районның Мәлбагыш авыл жирлеге башлыгы (алга таба - бүлек) - атна саен сишәмбе көнне 14.00 сәгатьтән 17.00 сәгатькә кадәр, шәхсән алдан язылу буенча гамәлгә ашырыла.

1.12. Алдан язылу өчен кабул итү өчен билгеләнгән кабул итү урыны, көне һәм сәгатьләре турындагы мәгълүмат Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Азнакай муниципаль районның рәсми сайтында <http://aznakayevo.tatar.ru> адресы буенча урнаштырыла. Күрсәтелгән мәгълүмат шулай ук жирле үзидарә органының административ бинасында мәгълүмат стендларында Нефчеләр урамы, 30 йорт адресы буенча урнаштырыла.

1.13. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Мәлбагыш авыл жирлекенең жирле үзидарә органында (алга таба - жирле үзидарә органы) гражданнарны кабул итүне Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы башкарма

комитетының Мәлбагыш авыл жирлегенең сәркатипы башкара, ул гражданнар мөрәжәгатьләре белән эшләү өчен җаваплы вазыйфаи зат булып тора..

Кабул итүгә язылган һәр гражданга телдән мөрәжәгатьләрне исәпкә алу карточкасы тутырыла, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

- мөрәжәгать итученең фамилиясе, исеме һәм атасының исеме;
- яшәү урынының адресы;
- социаль нигезләмә, ташламалы состав;
- қыскача эчтәлеге;
- кабул итүне алыш баручы вазыйфаи зат резолюциясе;
- мөрәжәгатьне карау нәтижәләре;
- шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалык.

Телдән мөрәжәгатьләрнең эчтәлеге гражданнарны кабул итүне теркәү карточкасына кертелә. Кабул иту датасы һәм вакыты мөрәжәгать итүчегә өстәмә рәвештә телефон аша хәбәр ителә.

1.14. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Мәлбагыш авыл жирлегенең Башкарма комитеты сәркатипы - жирле үзидарә органы адресына шәхси мәгълүматларны эшкәртү буенча җаваплы вазыйфаи зат булып тора.

1.15. Шәхси мәгълүматларны эшкәртү законлы һәм гадел нигездә башкарлырга тиеш.

Шәхси мәгълүматларны эшкәртү конкрет, алдан билгеләнгән һәм законлы максатларга ирешү белән чикләнергә тиеш. Шәхси мәгълүматларны жыю максатларына туры килми торган шәхси мәгълүматларны эшкәртү рөхсәт ителми.

Эшкәртелә торган шәхси мәгълүматларның эчтәлеге һәм күләме белдерелгән эшкәртү максатларына туры килергә тиеш. Эшкәртелә торган шәхси мәгълүматлар аларны эшкәртү максатларына карата артык булырга тиеш түгел.

Шәхси мәгълүматларны эшкәрткәндә шәхси мәгълүматларның төгәлләгән, аларның житәрлек булуы, ә кирәклө очракларда шәхси мәгълүматларны эшкәртү максатларына карата актуальләгә тәэмин ителергә тиеш. Оператор тиешле чаралар күрергә яисә тулы булмаган яисә төгәл булмаган мәгълүматларны бетерү яки төгәлләштерү буенча аларны кабул итүне тәэмин итәргә тиеш.

1.16. Шәхси кабул иткәндә граждан аның шәхесен таныклый торган документ күрсәтә. Гражданың мондый документны курсәтүдән баш тарткан очракта, аның мөрәжәгате аноним буларак карала.

1.17. Кабул итүне гамәлгә ашыручи вазыйфаи зат гражданинны игътибар белән тыңларга һәм аның мөрәжәгатенең асылын жентекләп тикшерергә тиеш. Эгәр телдән мөрәжәгатьтә бәян ителгән фактлар һәм хәлләр ачык күренеп торса һәм өстәмә тикшерү таләп итмәсә, гражданың ризалыгы белән мөрәжәгатькә җавап шәхси кабул иту барышында телдән бирелергә мөмкин, бу хакта гражданың шәхси кабул иту карточкасында язу эшләнә. Калган очракларда мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча язмача җавап бирелә. Шәхси кабул иту барышында кабул ителгән язма мөрәжәгать әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә теркәлергә һәм каралырга тиеш. Мөрәжәгатьтә жирле үзидарә органнары компетенциясенә керми торган мәсьәләләр булган очракта, гражданга кая һәм нинди тәртиптә мөрәжәгать итәргә кирәклеге турында аңлатма бирелә.

Шәхси кабул иту барышында гражданга, әгәр элегрәк мөрәжәгать итудә куелган сорауларның асылы буенча җавап бирелгән булса, алга таба мөрәжәгатьләрне караудан баш тартырга мөмкин.

1.18. Жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары гражданнарны шәхси кабул итүгә бәйле мәсьәләләр буенча жирле үзидарәнең башка органнарына, предприятиеләргә, оешмаларга һәм учреждениеләргә мөрәжәгать итәргә хокуклы, аларның житәкчеләре һәм хезмәткәрләре түбәндәгеләргә бурычлы:

- кирәклө белешмә һәм мәгълүмат материалларын (норматив хокукый актлар нигезендә хәбәр ителергә тиешле белешмәләрдән тыш) тапшырырга;

- квалификацияле консультацияләр, элемтә белән тәэммин итәргә;
- Кабул итү өчен хезмәткәрләрне жибәрергә h.b.

2. ГРАЖДАННАР ХАТЛАРЫН КАБУЛ ИТҮ, ТЕРКӘҮ һәМ ИСӘПКӘ АЛУ

2.1. Шартлагыч, агулы һәм башка куркыныч кертемнәрне вакытында ачыклау һәм заарсызландыру максатларында, кергән почта юлламаларында булган булырга мөмкин, аларны тышкы яктан карау уздырыла. Мондый капитал салу яки аларның булуы турында шик туган очракта, почта юлламалары белән алга таба эш итү кичекмәстән туктатыла һәм тиешле куркынычсызлык органы белгече чакыртыла. Белгеч чакыруы белән бер үк вакытта почта жибәрүне мәжбүри изоляцияләү белән куркынычсызлык чараплары күрелергә тиеш.

Террорчылык актларын һәм башка жинаятыләрне қылу куркынычы булган язма мөрәҗәгатьләр алганда, оператив-эзләү чараларын һәм тикшерү гамәлләрен үткәргәндә кулланылырга мөмкин булган эзләрне саклау өчен чаралар күрелә.

2.2. Язма мөрәҗәгатьләрне кабул иткәндә аларның адресларының дөреслеге тикшерелә. Билгеләп житкерелмәгән хатлар кичекмәстән адресатка юнәлеш бирү өчен яшерен рәвештә элемтә предприятиесенә эйләнеп кайта.

Конвертларны ачканда аларда хатлар һәм документлар булу (өзелгән документлар беркетелә) тикшерелә, алар конверт белән беркетелә, килгән документлар (паспорт, хәрби билет, хезмәт кенәгәсе, пенсия кенәгәсе, h.b.лар, шулай ук фотосурәтләр һәм башка күшымталар) язуга беркетелә. Күшымта яки хат текстының булмавы ачыкландырылган очракта, бу хакта мөрәҗәгать итүчегә хәбәр ителә.

2.3. Барлык язма мөрәҗәгатьләр жирле үзидарә органына кергән вакыттан алыш өч көн эчендә теркәлә һәм электрон документлар эйләнеше системасына кертелә. Ял көннәрендә яисә бәйрәм көннәрендә мөрәҗәгатьләр килгән очракта теркәү ял яки бәйрәм көннәреннән соң беренче эш көнендә башкарыла.

2.4. Һәр мөрәҗәгатькә теркәлү номеры бирелә. Мөрәҗәгатьне беренче битнең алгы ягында тексттан ирекле булган урында теркәү штамбы куела, анда мөрәҗәгать керү датасы һәм тәртип номерыннан торучы учет номеры күрсәтелә.

Әгәр мөрәҗәгать күшымта буларак оешмадан яисә вазыйфаи заттан килгән очракта, теркәү штамбы озату хатында куела.

Теркәлергә тиешле язма мөрәҗәгатьләрнең төп белешмәләре түбәндәгеләр була:

- теркәү номеры һәм теркәү датасы;
- операторның исеме һәм адресы;
- мөрәҗәгать авторының фамилиясе һәм инициаллары, адресы, статусы;
- мөрәҗәгать итүнең кыскача эчтәлеге;
- нинди оешмадан яисә кемнән гариза кергән;
- мөрәҗәгатьне караган вазыйфаи зат резолюциясе, мөрәҗәгатьне (башкаручыны) карау өчен жаваплы затның фамилиясе, дата;
- мөрәҗәгатьне карау нәтиҗәләре;
- чыгыш ясаучы документның датасы һәм номеры һәм кемгә жибәрелгән.

Гражданнарның колектив мөрәҗәгатьләре гомуми тәртиптә теркәлә, исәпкә алу формаларына беренче ике-өч тикшерү юлы белән күрсәтелгән фамилияләр кертелә, беренчесе жавап жибәрүне сораган авторының фамилиясе күрсәтелә. Хисап формаларында "коллектив" тамгасы куела һәм мөрәҗәгать иткән гражданнарның гомуми саны күрсәтелә.

Һәр яңа календар елда яңа килгән мөрәҗәгатьләр нумерациясе беренче номердан башлана.

2.5. Жирле үзидарә органына кәгазь чыганакта яисә электрон почта аша кергән язма мөрәҗәгатьләр электрон документлар эйләнеше системасына мәжбүри йөкләнергә тиеш.

2.6. Мөрәжәгатыларне электрон хәбәрләр (Интернет-мөрәжәгатылар) рәвешендә кабул итү өчен, мөрәжәгать итүче мөрәжәгатылар белән эшләү өчен кирәkle реквизитларны мәжбүри тутыруны күздә тота торган программа белән тәэммин итү кулланыла. Интернет-мөрәжәгать кәгазь чыганакка бастырыла, һәм алга таба аның белән эш әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә язмача мөрәжәгать итеп алыш барыла.

Мөрәжәгатыкә жавап электрон документ рәвешендә жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка электрон документ рәвешендә килгән мөрәжәгатытә һәм жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка язма рәвештә кергән мөрәжәгатытә курсәтелгән почта адресы буенча һәм язма рәвештә жибәрелә. Моннан тыш, тәкъдим, гариза яисә шикаять булган, билгесез затлар даирәсе мәнфәгатыләренә кагыла торган жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка кергән мөрәжәгатыкә, аерым алганда, билгесез затлар даирәсенә карата чыгарылган суд карапына шикаять бирелә торган мөрәжәгатыкә жавап, шул исәптән суд карапына шикаять бирү тәртибен аңлатуга бәйле рәвештә, жирле үзидарә органының «Интернет» мәгълүмат-телеكومмуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында 6 статьясындагы 2 өлеше таләпләре үтәлгән килеш урнаштырылырга мөмкин.

Жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка жавапы Федераль законның 10 статьясындагы 4 өлеше нигезендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә жирле үзидарә органының рәсми сайтында урнаштырылган язма мөрәжәгать кергән очракта, мөрәжәгатьне жибәргән гражданинга мөрәжәгать теркәлгән көннән алыш жиде көн эчендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә рәсми сайтында электрон адресы хәбәр ителә, анда мөрәжәгатытә куелган сорауга жавап урнаштырылган, шул ук вакытта суд карапына шикаять бирү эттәлеге булган мөрәжәгать кире кайтмый.

2.7. Жирле үзидарә органы яисә вазыйфай зат билгеләнгән тәртиптә дәүләт органының, жирле үзидарә органының яисә мөрәжәгатьне караучы вазыйфай затның мөрәжәгатьне карау өчен кирәkle документларны һәм материалларны, дәүләт яисә федераль закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр булган документлардан һәм материаллардан тыш, 15 көн эчендә тапшырырга тиеш.

Кирәк булган очракта, жирле үзидарә органы житәкчесен курсәтү өчен урында шикатьләрне тикшерү өчен жирле үзидарә органнары хезмәткәрләренең комиссиягә чыгуы оештырылырга мөмкин.

2.8. Башкаручы мөрәжәгатыкә, эттәлеккә, ачыклыкка һәм төгәллеккә жавап биргән, норматив актларга сылтаманың дөреслегенә кул куйган затлар белән бер үк вакытта жаваплы була.

2.9. Барлық мәсьәләләр дә каралган булса, гражданнарның хатлары рөхсәт ителгән дип санала, алар буенча тиешле чаралар күрелгән һәм гамәлдәге законнарга туры килә торган төгәл жаваплар бирелгән.

2.10. Мәлбагыш авыл жирлеге башлыгы:

а) мөрәжәгатьне объектив, һәрьяклап һәм үз вакытында карауны, кирәк булган очракта мөрәжәгать жибәргән граждан катнашында тәэммин итәләр;

«б) мөрәжәгатьне карау өчен башка дәүләт органнарындагы, жирле үзидарә органнарындагы һәм башка вазыйфай затлардагы документларны һәм материалларны, судлардан, алдан тикшерү органнарыннан тыш, соратып алалар;».

в) гражданның бозылган хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатыләрен торғызуға яисә яклауга юнәлдерелгән чаралар күрә;

г) 11 статьяның 1 - 6 өлешләрендә курсәтелгән очраклардан тыш, мөрәжәгатытә куелган сорауларның асылы буенча язма жаваплар бирәләр;

д) гражданга аның мөрәжәгатенең үз компетенцияләре нигезендә башка жирле үзидарә органына яисә башка вазыйфай затка карауга жибәрелүе турында хәбәр итәләр.

2.11. Гомуми файдаланудагы мәгълүмат системалары буенча жирле үзидарә органына кергән мөрәжәгать Федераль законның 7 статьясындагы 3 өлешендә билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш.

2.12. Мөрәжәгатьне караганда, мөрәжәгатьтәге белешмәләрне, шулай ук гражданның шәхси тормышына кагылышлы белешмәләрне аның ризалығыннан башка тарату рөхсәт ителми. Шулай ук гражданның жирле үзидарә органнарына мөрәжәгать итү факты һәм аны карау нәтижәләре турында, иминлек органнарында мөрәжәгатыләрне карауга турыдан-туры катнашы булмаган затларга хәбәр ителергә тиеш түгел. Мөрәжәгатьтәге белешмәләрне фаш итү, язма мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә керә торган дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка жибәрү булып тормый.

2.13. Жирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затка кергән гражданның язма мөрәжәгатыләре үз компетенцияләре нигезендә теркәлгәннән соң 30 көн эчендә карала.

2.14. Жирле үзидарә органына кергән һәм жирле үзидарә органы бүлекчәсенә үтәү өчен тапшырылган мөрәжәгатыләрне карау срокы аларны жирле үзидарә органында теркәү көне дип санала. Мөрәжәгатыләрне карау срокы тәмамлану дип мөрәжәгать авторына жавап язу датасы санала.

2.15. Билгеләнгән тәртиптә каралган мөрәжәгатыләр буенча каарлар чикләнгән рәвештә таралган хезмәт мәгълүматына кертелә алмый.

Мөрәжәгатьтә куелган сорауның асылы буенча жавап Федераль закон белән саклана торган серне тәшкىл итүче мәгълүматны фаш итмичә генә, мөрәжәгать юллаган гражданинга курсәтелгән белешмәләрне фаш итү мөмкинлеге булмау турында хәбәр ителә.

2.16. Язма мөрәжәгатькә жавап жирле үзидарә органы бланкында әзерләнә һәм имзалана жирле үзидарә органы житәкчесе, яисә мона вәкаләтле башка вазыйфаи зат тарафыннан. Жавап граждан тарафыннан курсәтелгән почта яки электрон адреска жибәрелә.

Ике һәм аннан күбрәк затның мөрәжәгатенә жавап (коллектив мөрәжәгать) беренче имзалаган зат исеменә (әгәр мөрәжәгатьтә конкрет зат әйтелмәсә) яки аерым очракларда - мондый мөрәжәгатьне имзалаучыларның һәркайсына жибәрелә.

2.17. Гражданнар жирле үзидарә органнарына һәм аларга мөрәжәгать итәргә хокуклы аларның вазыйфаи затларына Россия Федерациясенең дәүләт телләрендә, туган телләрендә яисә үзләре белгән Россия Федерациясе халыкларының теләсә кайсы телендә. Жаваплар мөрәжәгать телендә бирелә. Мөрәжәгать телендә жавап бирү мөмкин булмаган очракта, Татарстан Республикасының дәүләт телләре кулланыла.

2.18. Жирле үзидарә органнарында гражданнар мөрәжәгатыләре буенча эш башкару башка эш производстволарыннан аерым алыш барыла.

2.19. Телдән мөрәжәгатыләрне исәпкә алу буенча язма мөрәжәгатыләрне һәм карточкаларны саклау вакытлары, номенклатура буенча - 5 ел.

2.20. Гражданнарың язма мөрәжәгатыләрен теркәү журналына номерлар сугышырга, тегелгән һәм мөһер беркетелгән булырга тиеш.

3. МӨРӘЖӘГАТЫЛӘРНЕҢ АЕРЫМ ТӨРЛӘРЕ БЕЛӘН ЭШЛӘҮ

3.1. Депутатларның мөрәжәгатыләре.

Депутат хаты булып депутат (депутатлар) имzasы булган һәм документ бланкында рәсмиләштерелгән мөрәжәгать тора.

Депутатларның мөрәжәгатыләре гражданнарың Федераль законда билгеләнгән һәм курсәтелгән сроктан да соңга калмыйча мөрәжәгатыләрен карау тәртибендә соратылган мәгълүмат һәм белешмәләр бирелә.

3.2. Кабат хатлар.

Кабат мөрәжәгатыләр беренчел мөрәжәгатыләр кебек үк теркәлә. Әгәр беренче мөрәжәгать законнарда билгеләнгән карау срокы тәмамланган яисә автор мөрәжәгать итү буенча кабул ителгән каар белән килешмәгән булса, бер үк заттан бер үк сорау буенча кергән мөрәжәгать кабат санала. Бер үк авторның төрле мәсьәләләр буенча мөрәжәгатыләре

кабат булмый. Хатның кабат кергэндә аңа булган язышу һәм теркәү-контроль карточкасы сайлап алына.

Бер үк авторның кабат язган хатлары дип саналмый, әмма төрле мәсъәләләр буенча.

3.3. Сукырларның рельеф-нокта шрифтында язган хатлары «Сукырлар жәмғыятенәң Хезмәт Кызыл Байрагы орденлы бөтенроссия» Инвалидлар гомумроссия ижтимагый оешмасының Татарстан төбәк оешмасы филиалын Бөгелмә жирле оешмасына күчеру өчен жибәрелә. Мөрәжәгатьне күчергәннән соң, белгечләр каравына тапшырыла. Аларны карау срогы тәрҗемә ителгән көннән исәпләнә.

4. КОРРУПЦИЯ ЮНӘЛЕШЕНДӘГЕ ФАКТЛАР БУЕНЧА ГРАЖДАННАР МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРЕ БЕЛӘН ЭШЛӘҮ ТӘРТИБЕ

4.1. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнарның мөрәжәгатьләре коррупция һәм янап куркытып алу фактлары турында белешмәләр, хезмәт тәртибе таләпләрен бозу, шулай ук вазыйфаи затлар тарафыннан хезмәт урыныннан языларча файдалану билгеләре булган башка гамәлләр кылуны үз эченә ала.

4.2. Жирле үзидарә органына кергән коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнарның мөрәжәгатьләре әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш.

4.3. Коррупциягә кагылышлы хокук бозулар турында мәгълүмат абыкланган мөрәжәгатьне алдан карау процедурасын уздырганнан соң, мөрәжәгать кичекмәстән Мәлбагыш авыл жирлеге башлыгына тапшырыла. Мәлбагыш авыл жирлеге башлыгы резолюция күя һәм башкаручыларны билгели. Мөрәжәгатьне карау аерым контрольгә куела.

4.4. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнар мөрәжәгатен караганда, мөрәжәгатьләрдәге белешмәләрне, шулай ук гражданнарның шәхси тормышына кагылышлы белешмәләрне аның ризалыгыннан башка тарату рөхсәт ителми. Мөрәжәгаттәге белешмәләрне фаш итү түгел, карала торган мәсъәләнен барлык шартларын абыклаганчы мөрәжәгатьтә куелган мәсъәләләрне хәл итү компетенциясенә кергән вазыйфаи затка язма мөрәжәгатьне жибәрү.

4.5. Мөрәжәгать карары яисә гамәле (гамәл кылмавы) мөрәжәгать итү предметы булган дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка жибәрелми.

4.6. Мөрәжәгаттә әзерләнүче, кылынган яисә камилләштерелгән хокукка каршы эш турында, шулай ук аны әзерләүче, башкаручы яисә башкарған зат турында белешмәләр булган очракларда мөрәжәгать теркәлә һәм тиешле органга аның компетенциясе нигезендә жибәрелә.

4.7. Мөрәжәгаттә муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткә бәйле бурычларын, чикләуләрне һәм тыноларны, шулай ук хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәмәве турында, муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтyna китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы, мәнфәгатьләр конфликты барлыкка килү турында, муниципаль хезмәткәрләрнең башка коррупцион хокук бозуларның мөмкин булуы турында белешмәләре булган очракта, Мәлбагыш авыл жирлеге башлыгы мөрәжәгаттә бәян ителгән фактларга карата тикшерүне үткәрүнен максатка ярашлы булуы турында карап кабул итә.

4.8. Мөрәжәгаттә бәян ителгән фактлар оператив-эзләү чараларын уздыру юлы белән тикшерүгә мохтаж булса, мөрәжәгатьне карау процессында оператив-эзләү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга вәкаләтле органнарга запрос жибәрелә.

4.9. Күрсәтелгән тикшерүне уздырганда муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен һәм (яисә) мәнфәгатьләр конфликтyn җайга салу турындагы таләпләрне үтәмәве турында таныклый торган фактлар абыкланган очракта, Мәлбагыш авыл жирлеге башлыгы тикшерү материалларын муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү, муниципаль вазыйфаларны биләүче затларның вазыйфаи тәртибе һәм

мәнфәгатыләр конфликттың жайга салу (алга таба - Комиссия) буенча Азнакай муниципаль районның бердәм комиссиясенә тапшыру турында карап кабул итә.

Күрсәтелгән мәсьәләне карау турында карап кабул ителгәндә Комиссия утырышында утырышның датасы, вакыты һәм урыны билгеләнә, шулай ук Комиссия утырышын норматив хокукуй актлар нигезендә әзерләү эше оештырыла.

4.10. Мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча мөрәжәгать итүчегә җавапта уздырылган чаралар нәтижәләре һәм тикшерүләр турында, Комиссия караплары (булган очракта), шулай ук кабул ителгән чаралар турында, шул исәптән муниципаль хезмәткәргә җаваплылык чараларын куллану турында, йә тикшерү үткәрү очен нигезләрнең булмавы һәм коррупция фактларын расламау турында мәгълүмат булырга тиеш.

4.11. Мөрәжәгать гражданга мөрәжәгатьтә куелган барлык сорауларга җавап жибәрелгәннән соң контролльдән алына.

5. ГРАЖДАННАР МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРЕ БЕЛӘН ЭШЛӘҮ ТОРЫШЫН ТИКШЕРУ ҺӘМ АЛАРНЫ КАРАУНЫ ТИКШЕРЕП ТОРУ. МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРДӘГЕ МӘГЪЛҮМАТНЫ АНАЛИЗЛАУ ҺӘМ ГОМУМИЛӘШТЕРУ

5.1. Жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары үз компетенцияләре чикләрендә мөрәжәгатьләрне карау тәртибенең үтәлешен тикшереп тора, гражданнардан килгән мөрәжәгатьләрнең эчтәлеген анализлый, гражданнарның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатыләрен бозу сәбәпләрен үз вакытында ачыклау һәм бетерү буенча чаралар күре.

5.2. Һәр яртыеллык йомгаклары буенча гражданнардан кергән мөрәжәгатьләргә анализ ясала һәм аларны карый. Әлеге анализ буенча хисап Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://aznakayevo.tatar.ru> адресы буенча Азнакай муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырыла.

5.3. Жирле үзидарә органнарында үтәү сроклары буенча барлык язма мөрәжәгатьләр тикшерелергә, карау нәтижәләре турында, тиешле органнар яисә вазыйфаи затлар соравы буенча мәгълүматны авторга җавап бирү яисә тапшыру таләп ителә.

5.4. Мөрәжәгатьләр белән эшләүнен торышы (мөрәжәгатьләр белән эшләүне камилләштерү буенча үткәрелә торган кыска мәгълумати-статистик күрсәткечләр h.b.) жирле үзидарә органнары һәм массакүләм мәгълүмат чаралары эшчәnlеге турындагы еллык хисапларда чагыла.

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль
районының Мәлбагыш авыл жирлегендә гражданнар
мөрәжәгатьләрен карау һәм гражданнарны шәхси
кабул итүне тәэмин итү нигезләмәсенә
1 нче күшымта

Телдән мөрәжәгатьләрне исәпкә алу буенча карточкасы

Фамилиясе _____

Исеме _____

Атасы
_____

Яшәү адресы _____

Социаль хәле _____ Ташламалы статус _____

Мөрәжәгатьнең эчтәлеге _____
_____

мөрәжәгать итү датасы	Мөрәжәгатьне караган вазыйфаи зат резолюциясе, һәм үтәү өчен җаваплы	Мөрәжәгатьне карау нәтижәләре

Шәхси мәгълүматларны
эшкәртүгә риза

имза Ф.И.О.

Телдән җавапка риза

имза Ф.И.О.

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районның Мәлбагыш авыл жирлегендә гражданнар мөрәжәгатыләрен карау һәм гражданнарны шәхсән кабул итүне тәэмин итү нигезләмәсенә 2 нче күшымта

№ п/п һәм дата	Операторның исеме һәм адресы	Мөрәжәгать итүченең Ф.И.О., адресы һәм статусы	Хатның кыскача этәлеге	Нинди оешмадан яки кемнән гариза кергән	Кемгә һәм кайчан үтәү өчен жибәрелгән	Хәбәр алу датасы	Карау нәтижәсе	нәтижәләр кемгә житкерелгән документның датасы һәм номеры	Шәхси мәгълүматла рны эшкәртүгә ризалик/ почта тарафыннан алынган
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10